

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 Stockholm

En översyn av den statliga lönegarantin (SOU 2025:77)

(A2025/00697)

Sjuklönegaranti

Sjuklönegarantin behandlas inte särskilt i betänkandet. Sjuklönegaranti är en ersättning som handläggs av Försäkringskassan och som påverkas av den statliga lönegarantin, se 22 § lagen (1991:1047) om sjuklön (sjuklönelagen).

Det föreslås ingen motsvarighet till 22 § sjuklönelagen i den nya lönegarantilagen. Det torde innebära att lönegaranti inte kan nekas med hänvisning till att sjuklönegaranti har utgått. Det kan leda till situationer då Försäkringskassan först betalar ut sjuklönegaranti, för att sedan behöva återkräva ersättningen efter att Skatteverket beviljat lönegaranti. Detta gäller under förutsättning att Försäkringskassan får information om att lönegaranti har utgått. Det finns risker med detta förfarande, såsom att den försäkrade blir dubbelkompenserad och att ersättning betalas ut felaktigt. Dessa risker finns även med nuvarande regelverk.

Regeringen bör arbeta vidare med frågan om sjuklönegaranti i det fortsatta lagstiftningsarbetet. En fråga att undersöka är hur Försäkringskassan och Skatteverket ska hantera en ansökan om sjuklönegaranti respektive lönegaranti när ansökningarna helt eller delvis avser samma period samt hur myndigheterna ska kunna få information om att en enskild har ansökt om ersättning från respektive system.

5.5 Lönegaranti för belopp som innehållits vid löneutmätning

Enligt gällande ordning får en person som är föremål för löneutmätning inte lönegaranti för det av arbetsgivaren innehållna utmåtningsbeloppet, men personen har istället rätt att tillgodoräkna sig det innehållna beloppet mot skuld hos Kronofogden (jfr 7 kap. 23 § utsökningsbalken).

Utredningens förslag innebär att lönegaranti istället ska utgå för hela lönebeloppet, alltså även för det belopp som hållits inne genom löneutmätning, varefter Skatteverket ska överföra summan som motsvarar löneutmätningen direkt till Kronofogden.

När en enskild ansöker om anstånd för betalningsskyldighet av underhållsstöd ser Försäkringskassan över den enskildes betalningsförmåga. Det är därför viktigt att det av lönegarantibesluten framgår att en del av beloppet inte går för utbetalning till den enskilde utan till Kronofogden för täckning av fordringar, annars riskerar Försäkringskassan att överskatta den enskildes betalningsförmåga.

7.5.2 Beslut om lönegaranti

I övervägandena anges att det i ärenden om sjukpenning, tillfällig föräldrapenning och föräldrapenning ska göras ett beloppsmässigt avdrag från förmånen om lön betalas för samma tid som förmånen avser (s. 150). Försäkringskassan tolkar det som att utredningen i denna del avser att beskriva gällande rätt. Försäkringskassan vill upplysa

om att det inte finns någon samordningsregel som möjliggör en minskning vad gäller föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Däremot kan ett beslut om lönegaranti visa att den försäkrade arbetat och då inte har rätt till förmånen. Om Försäkringskassan får reda på förhållandet efter utbetalning av förmån kan det bli fråga om återkrav.

I enlighet med vad utredningen har beskrivit har Försäkringskassan behov av att få del av lönegarantibeslut. Försäkringskassan behöver dessutom få information om att en enskild har ansökt om lönegaranti. Om Försäkringskassan inte får sådan information, kan myndigheten inte avgöra i vilka fall det är aktuellt att få del av t.ex. Skatteverkets beslut om lönegaranti, vilket i sin tur medför en risk för att ersättning betalas ut felaktigt. Eftersom Försäkringskassans informationsinhämtning föreslås ske på så sätt att en begäran ställs till Skatteverket, måste Försäkringskassan utarbeta ett system som ser till att dessa uppgifter kan hämtas in i de ärenden där uppgift om lönegaranti behövs.

19.9 Konsekvenser för statliga myndigheter till följd av uppgifts- och underrättelseskyldighet avseende lönegaranti

Försäkringskassan behöver med anledning av förslagen utveckla IT-stöd. En första förutsättning för att uppgifts- och underrättelseskyldigheten ska kunna uppfyllas är att det skapas en kontaktyta för informationsöverföring. Förutom IT-utveckling av system kommer det även krävas uppdateringar av rutiner och processer. Försäkringskassans kostnader för att införliva reformen framgår av tabellen nedan.

Tabell Förvaltningskostnader i miljontals kronor ¹⁾

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Införande	0	3	3	0	0	0	0	0
Avskrivningar och nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0	0
Räntor	0	0	0	0	0	0	0	0
S:a Införandekostnader	0	3	3	0	0	0	0	0
Handläggning	0	0	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0	0	0
S:a Löpande kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0
Total summa	0	3	3	0	0	0	0	0

¹⁾ 2024 års prisnivå

Försäkringskassan har inte några synpunkter på förslagen i övrigt.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Ingrid Utne i närvaro av rättslig expert Marcus Lundén, den senare som föredragande.

Ingrid Utne

Marcus Lundén